

เกร็ดความรู้จาก เรื่อง “วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์แบบผสม (Mixed method)”

ตั้งแต่วันที่ วันที่ 9-10 เมษายน 2562 **รวม** 2 วัน

โดย อาจารย์ปรัตติยา ทองศรี และ อาจารย์ฐพัชร์ลดท เกียรติเลิศเดช

อบรมหลักสูตร

เรื่อง “วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์แบบผสม (Mixed method)”

หัวข้อ/สาระสำคัญ

1) การวิจัยเชิงปริมาณ

มีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้แนวทางที่เรียกว่าปฏิฐานนิยม (Positivism) การทบทวนวรรณกรรมจะนำมาสู่กรอบแนวคิดทางการวิจัย การอธิบายปรากฏการณ์จึงเป็นการนำเสนอเชิงตัวเลข ทางสถิติเน้นการเก็บข้อมูลจากคนจำนวนมาก เพื่อทำการวิเคราะห์และทดสอบทฤษฎีหรือสร้างทฤษฎีและให้ความหมายในเชิงวิชาการมากกว่า

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นการวิจัยที่นักวิจัยจะต้องลงไปศึกษาสังเกต และกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาโดยละเอียดทุกด้าน ในลักษณะเจาะลึกทั้งแบบที่เรียกว่า Focus group, small group และวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัย 2) จัดหมวดหมู่ของงานวิจัยที่มีเป้าหมายแบบเดียวกัน (ผลที่ต้องการให้เกิดกับกลุ่มตัวอย่าง) 3) วิเคราะห์เนื้อหาในรายงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การคิดวิธีการแก้ไขแนวคิด หลักการหรือวิธีการที่ใช้ในการพัฒนา ขั้นตอนการวางแผนและทดลองแก้ไขปัญหา วิธีการเก็บข้อมูล และประเมินผล และนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ความเหมือนหรือต่างของสาระในงานวิจัย 4) สังเคราะห์ผลการวิจัย เน้นวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงระบบ และเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น

3) เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์แบบผสม

เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกันเพื่อตอบคำถามวิจัย ในระยะต่างๆ ของการวิจัยทั้งการ เก็บรวบรวม การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล เพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งของการวิจัยเชิงเดียว (Mono Method Research) 2. เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลการวิจัยด้วยการใช้ วิธีต่างๆ ในการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) 3. เพื่อเสริมความสมบูรณ์หรือเติมเต็มประเด็นที่แตกต่างของปรากฏการณ์ที่ศึกษา 4. เพื่อค้นหาประเด็นหรือข้อค้นพบที่ผิดปกติ ขัดแย้ง หรือเป็นทัศนะใหม่ 5. เพื่อนำผลการศึกษาในระยะหนึ่งไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในอีกระยะหนึ่งของการวิจัย 6. เพื่อขยายงานวิจัยให้มีขอบเขตกว้างขวาง ลุ่มลึก โดยสามารถทำได้ทั้งใช้การวิจัยเชิงปริมาณนำเชิงคุณภาพ หรือสลับกันได้แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้วิจัย โดยกระบวนการวิจัย ประกอบด้วยระยะที่ 1 สร้างร่างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบ บูรณาการกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบจากการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสังเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่ม ระยะที่ 2 ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ ระยะที่ 3 ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นด้วยการนำ เสนอผลการทดลองในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะที่ 4 ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยนำรูปแบบไปทดลองใช้